

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/215/2016
Identifikačné číslo spisu:	5113238608
Dátum vydania rozhodnutia:	21.06.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Edita Bakošová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:5113238608.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ B., bývajúceho v Z., 2/ M., bývajúcej v Z., 3/ O., bývajúcej v J., 4/ B., bývajúcej v G., všetci zastúpení JUDr. Štefániou Harciníkovou, advokátkou v Žiline, Saleziánska 4, 5/ O., bývajúceho v C., proti žalovaným 1/ M., bývajúcej v Z., 2/ M., bývajúcej v Z. obe zastúpené STEHURA & partners, v.o.s. so sídlom v Čadci, Fraňa Kráľa 2080, o určenie že nehnuteľnosť patrí do dedičstva, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 2 C 311/2013, o dovolaní žalovaných proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 19. apríla 2016 sp. zn. 11 Co 91/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcovia majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 20. augusta 2015 č. k. 2 C 311/2013-63 určil, že nehnuteľnosť zapísaná v katastri nehnuteľností vedenom Okresným úradom Bytča na LV č. XXXX, katastrálne územie Z., obec Z., okres K., ako parcela registra „E“ s parcelným číslom XXXX/X, druh pozemku - orná pôda o výmere 254 m², patrí v 1/1 do dedičstva po poručiťke O., rod. B., nar. X. januára XXXX, naposledy bytom Z., zomrelej XX. marca XXXX, (ďalej aj „poručiťka“). Žalovaným uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcom sumu 99,50 eur ako náhradu za súdny poplatok a na účet právnej zástupkyne náhradu trov právneho zastúpenia v sume 825,14 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalovaná 2/ sa darovaním od Z. nestala vlastníčkou sporného pozemku, nemohla sa stať jeho vlastníčkou ani vydržaním, a preto nemohla ani platne previesť darovacou zmluvou v roku 2001 svoje vlastníctvo na žalovanú 1/ a to aj napriek tomu, že podľa notárskej zápisnice N 191/2000 spísanej 21. decembra 2000 požiadala notára o osvedčenie, že je vlastníčkou, medzi iným, aj parcely KN č. XXXX/X - orná pôda. Vlastníkom sporného pozemku bol starý otec žalobcov Z., po ktorom v dedičskom konaní vedenom pod D 725/75, o.i. aj predmetnú nehnuteľnosť získala poručiťka O.. Žalobcovia až v roku 2006, po smrti poručiťky zistili, že v dedičstve nebola predmetná nehnuteľnosť prejednaná.

2. Na odvolanie žalovaných Krajský súd v Žiline rozsudkom z 19. apríla 2016 sp. zn. 11 Co 91/2016 rozsudok súdu prvej inštancie s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil, a žalovaným uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcom náhradu trov konania v sume 173,58 eur k rukám advokátky do troch dní. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, dospel k správnym skutkovým zisteniam, vyvodil správny právny záver, svoje rozhodnutie náležitým a vyčerpávajúcim postupom podľa § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodnil. Dostatočne presvedčivo, logicky a podrobne vysvetlil účastníkom, ktoré skutočnosti považoval pre rozhodnutie za významné, z ktorých skutočností pri rozhodnutí vychádzal a ako tieto skutočnosti vyhodnotil. V podanom odvolaní žalované neuviedli také skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí nevysporiadal. Odvolací súd uviedol, že pokiaľ žalovaná 1/ poukazuje na to, že predmetné nehnuteľnosti ak nenadobudla na základe darovacej zmluvy od žalovanej 2/, nadobudla tieto vydržaním - uplynutím 10-ročnej zákonnej vydržacej lehoty, žalované nepreukázali nadobudnutie vlastníctva vo vzťahu k predmetnému pozemku ich právnym predchodcom Z.. Je síce pravdou, že žalovaná 2/ bola ako vlastníčka pozemku evidovaná v katastri nehnuteľností, avšak podkladom pre zápis jej vlastníctva do katastra nehnuteľností bolo notárske osvedčenie. Pri osvedčovaní notár nezasahuje do deja účastníka a nepoučuje a ani nedozerá na to, či obsah nastávajúcich skutočností alebo urobeného vyhlásenia je v súlade so zákonom. Rovnako nezodpovedá za to, či sa pred ním urobené vyhlásenie (ne)prieči zákonu. Osvedčenie o právnej skutočnosti vydané notárom na žiadosť účastníka je listinou, na ktorej sa nachádza iba záznam o ním uvedených skutočnostiach. Takéto osvedčenie nie je právnym úkonom. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd s poukazom na výsledok konania.

3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podali žalované (ďalej aj „dovolateľky“) dovolanie s návrhom, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu a tiež súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodňovali odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) spočívajúcu v nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia. Dovolanie odôvodnili tiež tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Namietali, že postupom odvolacieho súdu im bola odňatá možnosť konať pred súdom, nakoľko písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu. S poukazom na Stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijatého na zasadnutí konanom 3. decembra 2015, s poukazom na jednotlivé rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, Ústavného súdu Slovenskej republiky a judikatúru EŠLP, zopakujúc argumenty uvádzané v odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie namietali, že odvolací súd porušil ich právo na spravodlivé konanie, rozhodnutie odvolacieho súdu trpí nedostatkom riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia, čím im bola odňatá možnosť konať pred súdom. Podľa ich názoru odvolací súd sa ich argumentmi, ktoré prezentovali vo svojom odvolaní nezaoberal. Najzásadnejšou námietkou ich odvolania voči rozsudku súdu prvej inštancie bolo nesprávne právne posúdenie veci, pretože ak súd konštatoval neplatnosť darovacej zmluvy, opomenul, že u žalovanej 1/ boli splnené podmienky pre nadobudnutie vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti aj titulom vydržania, vzhľadom k tomu, že sporný pozemok nadobudla darovacou zmluvou, ktorej vklad bol do katastra nehnuteľností povolený 9. októbra 2001. To, že notárska zápisnica N 191/2000, Nz 422/2000 bola spísaná podľa už neúčinného zákona nemohli vedieť a nemôže to spôsobovať neplatnosť následnej darovacej zmluvy. Odvolací súd sa však touto zásadnou námietkou žiadnym spôsobom nevysporiadal a nezaoberal sa ani ich námietkou, že okresný súd z vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Zastávajú názor, že darovacia zmluva je platným právnym úkonom.

4. Žalobca 1/ vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že žalované okrem citácie zo stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a z rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, či s odvolaním sa na judikatúru EŠLP, ktorými sa snažili podporiť svoje tvrdenie o porušení ich práva na spravodlivé konanie, dovolanie argumentačne odôvodnili takmer totožne ako svoje odvolanie proti rozsudku okresného súdu a na pojednávaniach na súde. Uviedol, že konajúce súdy správne a hlavne spravodlivo rozhodli, že ich matka, O., nestratila svoje vlastníctvo a ku dňu svojej smrti vlastnila predmetný pozemok. Odvolací súd zohľadnil každý argument žalovaných strán, v rozsudku jasne uviedol, že sa stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia zo strany súdu prvej inštancie, keďže s rovnakými tvrdeniami žalovanej strany sa

vysporiadal už súd prvej inštancie vo svojom rozsudku. Odvolací súd, vychádzajúc z riadne a pravdivo zisteného skutkového stavu veci, vyvodil podstatný záver pre svoje potvrdzujúce rozhodnutie a to, že žalovaná 1/ a žalovaná 2/ nemohli platne nadobudnúť vlastnícke právo k pozemku, pretože ani pán I., od ktorého toto právo odvodzovali, nikdy tento pozemok nenadobudol. Odvolací súd v rozhodnutí jasne uviedol, že z neprávania nemôže vzniknúť právo, a preto vlastníkovi nehnuteľnosti nemôže ani dobrá viera žalovanej 1/ zabrániť, aby svoje absolútne právo účinne uplatňoval. Navrhol dovolanie žalovaných odmietnuť.

5. Žalobcovia 2/ - 4/ v písomnom vyjadrení navrhli dovolanie žalovaných odmietnuť ako neprípustné. Uviedli, že žalované uvádzajú rovnaké argumenty, ktoré obidva konajúce súdy zohľadnili pri rozhodovaní v danej veci. Tvrdenia dovolateľiek, ktorými sa snažia dokázať, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí vadou v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p, sú ich účelovým výmyslom zameraným na to, aby dosiahli zákonom neprípustnú revíziu rozhodnutí nižších súdov a možnosť opakovaného prejednanie veci. Odvolací súd pri posudzovaní odvolania žalovaných sa zaoberal ich argumentáciou a totožné tvrdenia a skutočnosti posudzoval aj súd prvej inštancie a na základe riadne a pravdivo zisteného skutkového stavu vyslovil v danej veci kľúčový záver, že žalovaná 1/ nemohla darovacou zmluvou platne nadobudnúť vlastnícke právo k predmetnému pozemku, pretože ani prevodca predmetného pozemku - jej matka (žalovaná 2) nebola jeho vlastníčkou, keďže ani subjekt, od ktorého si žalovaná 2/ odvodzovala vlastnícke právo, toto právo nikdy nemal. Pokiaľ ide o otázky „dobromyseľnosť, oprávnenosť držby, vydržanie práva žalovanými“, súd prvej inštancie sa im venoval dostatočne a vyvodil správny záver, že dispozícia s predmetným pozemkom bola vykonaná jednoznačne v rozpore s platným právom, čiže absolútne neplatne. Rovnako správne vyslovil záver, že k vydržaniu vlastníckeho práva žalovanou 1/ nedošlo. Krajský súd, ktorý sa stotožnil s dôvodmi žalobe vyhovujúcemu rozsudku súdu prvej inštancie, dal žalovaným vo svojom rozsudku jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na všetky skutkové a právne otázky, ktoré boli v danej veci relevantné a vyčerpávajúco odôvodnil rozhodujúcu skutočnosť, ktorá nepochybne bola v konaní zistená a podľa ktorej postupovali súdy pri rozhodovaní veci. Z dôvodu, že rozhodnutie odvolacieho súdu je spravodlivé, riadne odôvodnené a námietky žalovaných týkajúce sa nedostatočného odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu sú nedôvodné, a teda vada v § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. toto konanie nezaťažila, žiadajú, aby dovolací súd podané dovolanie odmietol z dôvodu neprípustnosti žiadanej revízie právoplatného rozsudku odvolacieho súdu. Žiadajú, aby dovolací súd im priznal náhradu trov dovolacieho konania.

6. Žalobca 5/ vyjadrenie k dovolaniu žalovaných nepodal.

7. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z.z., ďalej len „C.s.p.“). Najvyšší súd Slovenskej republiky, prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe úpravy z prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C.s.p. (podľa ktorého ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona. Keďže však dovolanie v prejednávanej veci bolo podané ešte pred 1. júlom 2016 (22. júna 2016), podmienky jeho prípustnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho v čase podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“). Dôvodom pre takýto postup je nevyhnutnosť rešpektovania základných princípov C.s.p. o spravodlivosti ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní účastníkov dovolacieho konania, ktoré začalo, avšak neskončilo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Čl. 2 ods. 1, 2 C.s.p.), ako aj o potrebe ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Čl. 3 ods. 1 C.s.p.).

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 427 ods. 1 C.s.p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.) skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre to, aby uskutočnil meritórny dovolací prieskum napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo.

9. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

10. Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Na rozdiel od odvolania (riadneho opravného prostriedku), ktorým možno napadnúť ešte neprávoplatné rozhodnutie, je dovolanie mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré už nadobudlo právoplatnosť. Občiansky súdny poriadok vychádza z tejto mimoriadnej povahy dovolania a v nadväznosti na to aj upravuje podmienky, za ktorých je dovolanie prípustné. Pokiaľ je odvolanie zásadne prípustné (ak Občiansky súdny poriadok v prípade niektorých rozhodnutí výslovne neustanovuje inak), dovolanie - naopak - je prípustné, len ak to Občiansky súdny poriadok výslovne uvádza. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach túto mimoriadnosť dovolania často zdôrazňuje konštatovaním, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inšinciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie (por. rozhodnutia najvyššieho súdu, napr. sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

11. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

12. V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa dovolací súd odchýlil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého dovolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

13. Dovoláním žalovaných nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého dovolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalovaných nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

14. S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 vety druhej O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 ods. 1 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 ods. 1 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 ods. 1 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (por. napr. R 117/1999, R 34/1995). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p., ale nie je významný subjektívny názor

účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je, že k tejto vade skutočne došlo.

15. Dovolateľky procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/, g/ O.s.p. netvrdili a ich existenciu nezistil ani dovolací súd. Prípustnosť ich dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

16. Dovolateľky v dovolaní výslovne namietali vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p..

17. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je taký nesprávny, procesné ustanovenia porušujúci postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a v konaní uplatňovať (realizovať) procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ide najmä o právo predniesť (doplniť, či dopĺňovať) návrhy, vyjadriť sa k rozhodným skutočnostiam, k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo so súhlasom predsedu senátu dávať v rámci výsluchu otázky účastníkom (svedkom) a právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy, vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci (čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj § 101 ods. 1, § 117 ods. 1, § 123, § 118 ods. 1, § 126 ods. 3, § 131, § 211, § 215 O.s.p.).

18. Po preskúmaní obsahu spisu dovolací súd nezistil žiadne porušenie procesných predpisov zo strany súdov nižšej inštancie, ktorým by došlo k odňatiu možnosti žalovaných konať pred súdom. Žalované mali v konaní zachované všetky vyššie uvedené procesné oprávnenia a súd im vytvoril priestor pre ich realizáciu. Žalované žiadne z vyššie uvedených porušení ani nenamietali.

19. Dovolateľky svoju argumentáciu o existencii vady v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. založili na tvrdení, že rozhodnutia súdov sú nepreskúmateľné, nezrozumiteľné, nedostatočne odôvodnené a nepresvedčivé v smere posudzovania nadobudnutia vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti žalovanou 1/ titulom vydržania.

20. K tejto námietke dovolací súd odkazuje na zjednocujúce stanovisko, ktoré prijalo občianskoprávne kolégium najvyššieho súdu 3. decembra 2015 a je publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“

21. S poukazom na citované stanovisko je vada nepreskúmateľnosti rozhodnutia namietaná dovolateľkami preto považovaná za tzv. inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., ktorá síce je relevantným dovolacím dôvodom avšak v súlade s konštantnou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (pozri napr. sp. zn. 3 MCdo 16/2008, 6 Cdo 84/2010, 5 MCdo 10/2010, 3 Cdo 166/2012, 4 Cdo 107/2011) prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o tomto dovolacom dôvode len vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné (§ 238, § 239, § 237 O.s.p.).

22. Len v mimoriadnych a ojedinelých prípadoch môže nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu zakladať vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., a to napríklad vtedy, ak rozhodnutie napadnuté opravným prostriedkom ako celok neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, prípadne vtedy, ak odôvodnenie napadnutého rozhodnutia má také zásadné nedostatky, ktoré sa svojou povahou, intenzitou, významom a právnymi následkami blížia k „justičnému omylu“. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva totiž princíp právnej istoty môže ustúpiť iba výnimočne, a to za účelom zaistenia opravy základných vád alebo justičných omylov (pozri Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003) a napravenia „väd najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, ale nie z dôvodu právnej čistoty (pozri Sutyazhnik proti

Rusku, rozsudok z roku 2009). Po preskúmaní spisu dovolací súd nezistil, že by v prejednávanej veci išlo o takýto extrémny prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p., ktorý by bol dôvodom pre uplatnenie (ako výnimky) druhej vety stanoviska R 2/2016, tak ako to tvrdia dovolateľky v dôvodoch svojho dovolania, práve s poukazom na ktorú sa domáhajú preskúmania dovolaním napadnutého rozhodnutia.

23. Potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Z odôvodnení oboch rozhodnutí sú zjavné právne úvahy odvolacieho i prvoinštančného súdu (ich vecnou správnosťou sa dovolací súd nezaoberal), ktoré viedli k prijatiu konečného záveru v prejednávanej veci. Súd prvej inštancie jasne uviedol ako dospel k tomu, že žalovaná 2/ sa darovaním od Z. nestala vlastníčkou sporného pozemku, prečo sa nemohla stať jeho vlastníčkou ani vydržaním, a preto nemohla ani platne previesť darovacou zmluvou v roku 2001 svoje vlastníctvo na žalovanú 1/ a to aj napriek tomu, že podľa notárskej zápisnice N 191/2000 spísanej 21. decembra 2000 požiadala notára o osvedčenie, že je vlastníčkou, medzi iným, aj parcely KN č. XXXX/X - orná pôda, pretože vlastníkom sporného pozemku bol starý otec žalobcov, Z., po ktorom v dedičskom konaní vedenom pod D 725/75 predmetnú nehnuteľnosť získala poručiťka O.. Odvolací súd sa stotožnil s týmto názorom súdu prvej inštancie a zdôraznil, že žalované nepreukázali nadobudnutie vlastníctva vo vzťahu k predmetnému pozemku ich právnym predchodcom Z.. Uviedol, že žalovaná 2/ síce bola ako vlastníčka pozemku evidovaná v katastri nehnuteľností, avšak podkladom pre zápis jej vlastníctva do katastra nehnuteľností bolo notárske osvedčenie. Pri osvedčovaní notár nezasahuje do deja účastníka a nepoučuje a ani nedozerá na to, či obsah nastávajúcich skutočností alebo urobeného vyhlásenia je v súlade so zákonom. Rovnako nezodpovedá za to, či sa pred ním urobené vyhlásenie (ne)prieči zákonu. Osvedčenie o právnej skutočnosti vydané notárom na žiadosť účastníka je listinou, na ktorej sa nachádza iba záznam o ním uvedených skutočnostiach. Takéto osvedčenie nie je právnym úkonom. K otázke vydržania vlastníctva žalovanej 1/ uviedol, že jej tvrdená dobrá viera je rozhodná iba potiaľ, že jej možno priznať všetky práva a povinnosti oprávneného držiteľa, tak, ako to vyplýva z ust. § 129 a nasl. Občianskeho zákonníka, nemôže však zabrániť vlastníkovi uplatňovať svoje práva. Námietky dovolateľiek, že odôvodnenia rozhodnutí prvoinštančného ani odvolacieho súdu neobsahujú zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie, v dôsledku čoho ide o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania, tak nemožno považovať za opodstatnené.

24. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, na ktorých je rozhodnutie založené, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Skutočnosť, že žalované majú odlišný právny názor než konajúce súdy, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje nimi tvrdenú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) O.s.p. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovaných. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06). Najvyšší súd zdôrazňuje, že nemá v dovolacom konaní možnosť preskúmať správnosť každého rozhodnutia odvolacieho súdu, nemá ani neobmedzenú možnosť „zjednať“ nápravu dôsledkov prípadných nedostatkov, chýb, neúplností alebo iných nesprávností vyskytujúcich sa v rozhodnutiach všeobecných súdov. Zodpovedá to plne zásade, podľa ktorej právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej; to platí aj pre dovolacie konanie (I. ÚS 4/2011). Ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť mimoriadneho opravného prostriedku dovolateľa pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho (dokonca) prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu účastníka stojaceho na opačnej procesnej strane. Porušenie princípov spravodlivého procesu totiž spočíva „v takom postupe a rozhodnutí mimoriadneho opravného súdu, ktorými sa nad rámec zákonných predpokladov prípustnosti mimoriadneho opravného prostriedku zrušuje právoplatné rozhodnutie a vec účastníka sa dostáva

opätovne pred súd, ktorý musí o veci znovu konať a rozhodovať, pretože to vytvára opätovne stav právnej neistoty, ktorá už bola nastolená právoplatným rozhodnutím súdu nižšieho stupňa“ (II. ÚS 172/03).

25. Pre prípad, že dovolateľky namietajú tiež nesprávne vyhodnotenie výsledkov vykonaného dokazovania zakladajúcej vady konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (vo vzťahu k ich možnosti nadobudnutia vlastníctva vydržaním), treba pripomenúť, že nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. (por. tiež napríklad uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010 a 2 Cdo 29/2011). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97).

26. I keby teda v preskúmvanej veci došlo k tzv. inej procesnej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nezakladalo by to v predmetnej veci prípustnosť dovolania.

27. Dovolaťky napokon namietajú, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

28. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (por. § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (por. R 54/2012 a tiež ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

29. Keďže dovolateľky uplatnili dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. v dovolaní, ktoré nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd podrobiť napadnutý rozsudok vecnému posúdeniu z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov.

30. Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania žalovaných nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 ods. 1 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalovaných podľa § 447 písm. c/ C.s.p. ako procesne neprípustné odmietol.

31. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.). O výške náhrady trov konania žalobcov rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

32. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.